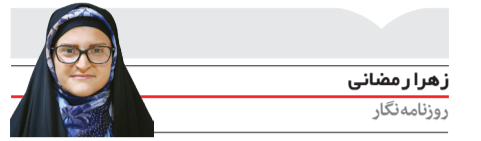

وزارت علوم اعلام کرد به هر پایان نامه‌ای که توانایی تبدیل به محصول داشته باشد بودجه‌ای اختصاص می‌دهد

بیم و امیدهای گزنت فناوری

زهرا رضوانی

روزنامه‌نگار

اعطای تسهیلات مالی یکی از ابزارهای دولت‌ها برای حمایت از پژوهشگران و محققان دانشگاهی و موسسات پژوهشی است که تقریباً در تمامی کشورها اعمال می‌شود تا از این طریق کمی از دشواری‌های فعالیت‌های پژوهشی کاسته شود. تسهیلاتی با نام‌های مختلف؛ از گزنت پژوهشی گرفته تا گزنت فناوری، شاید بتوان ادعا کرد گزنت پژوهشی یکی از متداول‌ترین وام‌های بلاعوضی است که به فعالان عرصه پژوهش تعلق می‌گیرد و در مقابل گزنت فناوری کمتر به گوش کسی خورده است. گزنتی که از سال گذشته زمره‌های تامین بودجه و اختصاص آن برای تجاری‌سازی پایان‌نامه‌ها و مقاله‌ها به گوش می‌رسید و هر از چندگاهی یکی از مسئولان وزارت علوم درباره آن خبرهای خوبی را رسانه‌ای می‌کرد.

آذرماه سال گذشته بود که مهدی کشمیری، قائم‌مقام معاون پژوهش و فناوری وزارت علوم از اختصاص گزنت فناوری، آن هم از سال ۹۸ به دانشگاه‌های کشور خبر داده بود. او این مهم را در نشست وزارت علوم با روسای پارک‌های علم و فناوری مطرح کرده و گفته بود: «برای این کار ۲۰ میلیارد و ۷۰۰ میلیون تومان در بودجه ۹۸ در نظر گرفته شده است.» این صحبت‌ها در حالی مطرح شد که به اذعان همین مقام مسئول در سال ۹۶، تنها ۶۰۰ میلیون تومان اعتبار برای گزنت فناوری در نظر گرفته شده بود و قطعاً اختصاص ۲۰ میلیارد تومان برای آن، نشان‌دهنده رشد چشمگیر اعتبارات در ردیف گزنت فناوری محسوب می‌شود. مطرح شدن یکباره گزنت فناوری آن هم با اعتبار ۲۰ میلیارد تومانی در اواخر سال ۹۷ و به‌خصوص اسامال درحالی دنبال می‌شود که تا پیش از آن شاید خود پژوهشگران نیز اطلاع دقیقی از وجود این گزنت و سازوکار اجرایی آن نداشتند، گزنتی که کشمیری وظیفه اجرایی آن را متوجه پارک‌های علم و فناوری کرده و عنوان کرد: «عامل مالی این گزنت در صندوق‌های پژوهش و فناوری است و براساس توافق‌ات صورت‌گرفته با پارک‌ها، آنها باید هشت درصد از بودجه‌شان را به این مهم اختصاص دهند، از طرف دیگر صندوق نوآوری و شکوفایی اعتبار ۶۰ میلیارد تومانی را برای آن در نظر گرفته و در صورت تحقق کامل این مسیر، در اصل ۱۲۰ میلیارد تومان اعتبار برای گزنت فناوری در سال ۹۸ خواهیم داشت.» این درحالی است که تیرماه اسامال مسعود برومند، معاون پژوهشی وزارت علوم میزان اعتبار این گزنت را به تصمیم دولت مرتبط دانسته بود، اما پنج ماه بعد همین مقام مسئول در نشست مدیران ارتباط با صنعت دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور از تدوین سازوکار تامین اعتبار پژوهشی در قالب اعطای گزنت فناوری و همچنین تعیین اعتبار ۲۰ میلیاردی برای این مساله خبر داد. آخرین روز از دی‌ماه بود که قائم‌مقام معاون پژوهش و فناوری وزیر علوم در امور فناوری از اجرای گزنت فناوری آن هم با همکاری وزارت ارتباطات و تنها در دانشگاه‌های پنج استان آذربایجان شرقی، سمنان، فارس، مرکزی و خراسان رضوی سخن گفت. به گفته کشمیری این طرح تنها به حوزه ICT و به سه قالب پایان‌نامه، رساله و کارهای تحقیقاتی و شرکت‌های نوپای دانشگاهی تعلق خواهد گرفت. به‌عبارت دیگر تنها پایان‌نامه و رساله‌های مصوب در حوزه ICT در این مرحله مورد ارزیابی قرار می‌گیرند و بعد از محرز شدن اینکه پایان‌نامه و مقاله‌ای می‌تواند در مسیر تجاری‌سازی و تولید محصول قرار بگیرد، آن وقت است که مبلغی به‌عنوان گزنت فناوری به دانشگاه یا استاد نگارنده تعلق خواهد گرفت. درست است که به گفته مسئولان مربوطه قرار به اعطای ۳۰۰ تا ۴۰۰ گزنت فناوری است، اما این بدان معنی نیست که به پایان‌نامه، مقاله، کار تحقیقاتی و شرکت‌های رشد به

جزئیات گزنت فناوری	
محدوده اجرای طرح	دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی استان‌های آذربایجان شرقی، سمنان، فارس، مرکزی و خراسان رضوی
زمان اعلام فراخوان	اسفندماه
بودجه گزنت فناوری	۱۵ تا ۲۰ میلیارد تومان
جزئیات میزان حمایت	پایان‌نامه‌هایی با موضوعات فناوری و نوآوری
	رساله‌های دکتری
	کارهای تحقیقاتی
	شرکت‌های رشد نوپا
	۳۵ تا ۴۰ میلیون تومان
	۲۰ میلیون تومان
	۶۰ میلیون تومان

پژوهشی ندارد، تصریح کرد: «مساله مهم دیگر اینکه تنها کسانی می‌توانند از گزنت بهره‌مند شوند که به اصطلاح جزء افراد بانفوذ باشند و این‌طور نیست که سازوکارهای تعیین شده برای اعطای گزنت، در میدان عمل به‌درستی اجرا شود و همین مساله باعث شده صرفاً به ارائه یک گزارش کار از فعالیت پژوهشی در ازای گزنت اکتفا شود.» خلیج می‌گوید: «این‌گونه نیست که بگوییم پایان‌نامه‌ها و مقاله‌های دانشگاهی ما که از طریق اعطای گزنت حمایت شده‌اند، حتماً به ارائه راهکار برای رفع مشکلات جامعه و صنعت ما منتج می‌شوند؛ تا جایی که حتی می‌بینیم در دانشگاه‌های دولتی‌مان، اساتید قراردادهای پژوهشی با وزارتخانه‌های مختلف منعقد کرده و بودجه‌ای را برای امور پژوهشی خود دریافت می‌کنند، اما درنهایت به ارائه یک گزارش کار از فعالیت‌هایشان بسنده می‌کنند.»

او ادامه می‌دهد: «یکی از دلایل عمده عدم ارتباط دانشگاه و صنعت در ایران این است که نه دانشگاه خود را نیازمند به صنعت می‌داند و نه صنعت برای رفع مشکلاتش حاضر است سراغ دانشگاه برود و به همین دلیل هیچ‌گاه شاهد شکل‌گیری ارتباط میان این دو نهاد نیستیم و طبیعی است که این مسیر، به ورود دانشگاه برای رفع مشکلات دیگر جامعه نیز ختم نخواهد شد.» این پژوهشگر برتر استان قزوین به بودجه دانشگاه‌های

پژوهشگر برتر استان قزوین معتقد است احتمال دارد گزنت فناوری نیز به سرنوشت گزنت پژوهشی دچار شود و عملاً پایان‌نامه‌ها را از مسیر تجاری‌سازی دور کند، چرا که نمی‌توان این مساله را فراموش کرد که قطعاً برای تولید محصول هزینه‌های زیادی صرف می‌شود و اگر قرار باشد در گزنت فناوری همان مسیر قبلی طی شود؛ نتیجه نیز همان خواهد بود

دریافت و هزینه کرد گزنت پیچیده و سخت است که عملاً دریافت آن سودی برای استاد و بالطبع دانشجوی ندارد. پژوهشگر برتر استان قزوین با بیان اینکه گزنت در ایران تاثیر کاربردی در روند انجام فعالیت‌های

دولتی اشاره می‌کند و می‌گوید: «یکی از مشکلات ما این است که دانشگاه‌های دولتی ما بودجه‌شان را از طریق بودجه عمومی کشور تامین می‌کنند و به همین دلیل اصلاً نیازی نمی‌بینند که سراغ جذب پروژه‌های پژوهشی خارج از دانشگاه که باعث تزریق بودجه برای فعالیت‌های پژوهشی می‌شود، بروند؛ البته همان‌طور که همه می‌دانیم صنایع‌مان نیز رغبتی برای رفع مشکلات‌شان از طریق استفاده از ظرفیت دانشگاهی ندارند.» خلیج توضیح می‌دهد: «درست است که در همه کشورها سرفصل‌هایی برای نحوه هزینه کردن گزنت وجود دارد، اما در ایران سازوکارهای در نظر گرفته‌شده برای این بخش به حدی سختگیرانه است که عملاً دست اساتید را می‌بندد و طبیعی است که اساتید نیز رغبت چندانی برای آن نشان نمی‌دهند. معتقدم اگر قوانین انعطاف بیشتری در این بخش داشتند، قطعاً شاهد وضعیت دیگری بودیم.»

او می‌گوید: «احتمال دارد گزنت فناوری نیز به سرنوشت گزنت پژوهشی دچار شود و عملاً پایان‌نامه‌ها را از مسیر تجاری‌سازی دور کند، چرا که نمی‌توان این مساله را فراموش کرد که قطعاً برای تولید محصول هزینه‌های بالایی صرف می‌شود و اگر قرار باشد در گزنت فناوری نیز همان روند گزنت پژوهشی در پیش گرفته شود و دست اساتید و دانشجویان بسته شود، دیگر نمی‌توان این انتظار را داشت که این گزنت‌ها آن‌طور که باید نتیجه‌دهی داشته باشند.»

این پژوهشگر برتر استان قزوین ادامه می‌دهد: «به دلیل روند اشتباهی که امروزه در نحوه اختصاص گزنت‌ها به اساتید وجود دارد، اگر استادی برای ارتقای جایگاه شغلی‌اش دست به نگارش مقاله‌ای بزند، ترجیح می‌دهد از جیب خود برای این کار هزینه کند تا اینکه بعد از کلی سختی، گزنتی را دریافت کند که جز در سرفصل‌های تعیین شده، اجازه هزینه کردن نداشته باشد.» خلیج با تأکید بر اینکه یکی از مسائلی که شاید کمتر به آن توجه شود، ارتباط اساتید ایرانی با اساتید دیگر کشورهاست، می‌گوید: «قطعاً باید روند ارتباط و تداوم آن بیش از پیش مدنظر مسئولان مربوطه باشد؛ چرا که اگر این مساله وجود نداشته باشد، امکان دارد هزینه‌های پژوهشی ما صرف‌اموری شود که پیش‌تر در دنیا دنبال شده و نتیجه‌های آن نیز مشخص است. به همین دلیل نمی‌توان انتظار داشت که صرفاً با اعطای گزنت چه در قالب پژوهش و چه در قالب فناوری، به نتایجی که امروزه دنیا به آن دست پیدا کرده، برسیم.»

او صحبت‌هایش را این‌طور به پایان می‌رساند: «یکی دیگر از مباحث مهم در مساله گزنت، مبالغ در نظر گرفته‌شده برای آن است. شاید به ظاهر اعطای ۲۰ تا ۳۰ میلیون تسهیلات در قالب گزنت برای مقاله هزینه خوبی باشد، اما در عمل وقتی قرار است کار پژوهشی درست برای نگارش مقاله‌ای انجام شود، این مبالغ چندان زیاد نیست و نمی‌توان انتظار داشت که با صرف چنین بودجه‌ای در مقابل هزینه‌های بسیار بالا، یک مقاله کاربردی بسیاری قوی تولید کرد که خروجی آن به تولید محصول بینجامد.»

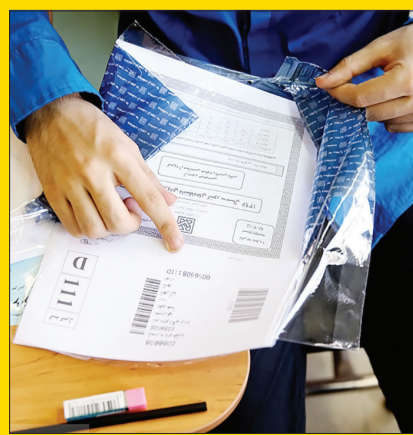
هرچند تا اینجای کار مسئولان از شیوه جدید حمایتی خود در راستای تجاری‌سازی پایان‌نامه‌ها و رساله‌های دکتری صحبت کرده‌اند، اما نمی‌توان این مساله را نادیده گرفت که پیش‌تر در حوزه گزنت پژوهشی، بسیاری از پژوهشگران از عدم اجرای درست سازوکارهای اعمال شده و درنهایت ایجاد رانت پژوهشی گلایه داشتند. اتفاق شومی که نمی‌توان به‌طور قطعی ادعا کرد گریبانگیر گزنت فناوری نخواهد شد، از این‌رو انتظار می‌رود که مسئولان راهکاری درست برای تکرار اشتباهات در نظر گرفته باشند تا از عدم اختصاص درست منابع و درنهایت بی‌نتیجه ماندن اختصاص گزنت فناوری جلوگیری کنند. از سوی دیگر اعطای ۳۰۰ تا ۴۰۰ گزنت فناوری بسیار ناچیز است و نمی‌توان از آن انتظار زیادی در راستای تجاری‌سازی پایان‌نامه‌ها داشت.

فراخوان جذب هیات علمی از ۲۲ بهمن آغاز می‌شود

محمدرضایان طلب در گفت‌وگو با ایرنا درباره آغاز فراخوان جذب هیات علمی برای بهمن‌ماه ۹۸، اظهار داشت: «متقاضیان جذب هیات علمی در دانشگاه‌ها می‌توانند از روز سه‌شنبه ۲۲ بهمن‌ماه تا سوم اسفندماه با مراجعه به پایگاه اطلاع‌رسانی مرکز جذب وزارت علوم برای ثبت‌نام اقدام کنند.» وی با بیان اینکه اعلام نیاز دانشگاه‌ها برای جذب هیات علمی روز دوشنبه ۳۰ دی‌ماه به پایان رسید، گفت: «مرکز نظارت، ارزیابی و تضمین کیفیت آموزش عالی وزارت علوم از سه‌شنبه تا ۱۵ بهمن‌ماه اعلام نیاز دانشگاه‌ها را بررسی کرده و ظرفیت‌های جذب هیات علمی را براساس آمایش آموزش عالی اختصاص می‌دهد.» رئیس مرکز جذب هیات علمی وزارت علوم، زمان تطبیق نیاز دانشگاه‌ها با تأییدیه مرکز نظارت و ارزیابی وزارت علوم را روزهای ۱۶ تا ۲۰ بهمن‌ماه اعلام کرد. رضوان طلب همچنین درباره سیر برنامه‌های زمان‌بندی فراخوان جذب هیات علمی در بهمن‌ماه ۹۸، گفت: «فرآیندهای اجمله‌بررسی اولیه پرونده متقاضیان با نظر هیات اجرایی جذب دانشگاه در پنج‌روز کاری و ارسال پرونده‌های متقاضیان دارای شرایط اولیه به کمیته‌های بررسی توانایی‌های علمی و صلاحیت عمومی در هفت روز کاری باید توسط دانشگاه‌ها انجام شود.»

تمدید مهلت نام‌نویسی در جشن ازدواج دانشجویی

محمد مهدی صالحی، رئیس ستاد ازدواج دانشجویی از تمدید دو هفته‌ای مهلت نام‌نویسی برای شرکت در بیست‌وسومین دوره ازدواج دانشجویی خبر داد. زوج‌های دانشجویی واجد شرایط تا ۱۵ بهمن‌ماه برای نام‌نویسی فرصت دارند. وی گفت: «مهلت نام‌نویسی در این دوره مراسم ازدواج دانشجویی تاکنون دو بار تمدید شده است، اما با توجه به پایان امتحانات و درخواست‌های متعدد دانشگاه‌ها، این زمان بار دیگر تا نیمه بهمن‌ماه تمدید شد.» معاون فرهنگی-سیاسی نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها با بیان اینکه تاکنون ۱۷ هزار زوج برای شرکت در مراسم نام‌نویسی کرده‌اند، تصریح کرد: «در این میان دانشگاه‌های استان تهران، اصفهان، خراسان رضوی و یزد به ترتیب بیشترین آمار ثبت‌نام‌کننده‌ها را دارند.» رئیس ستاد ازدواج دانشجویی با اشاره به تراکم کاروان بهمن‌ماه به دانشجویان مزدوج توصیه کرد، هرچه سریع‌تر نسبت به انتخاب کاروان و تاریخ اعزام خود از طریق سایت اقدام کنند. زوج‌هایی که یکی از آنها در زمان تحصیل در دانشگاه ازدواج کرده و زمان عقدشان از اول فروردین‌ماه ۹۸ تا پایان آذرماه ۹۸ است، امکان ثبت‌نام در بیست‌وسومین دوره ازدواج دانشجویی را دارند.

۱۵ هزار داوطلب در آزمون ارشد فراگیر دانشگاه پیام‌نور پذیرفته شدند حسین توکلی در گفت‌وگو با ایرنا گفت: «براساس برنامه زمانی سازمان سنجش آموزش کشور، نتیجه‌نهایی آزمون فراگیر کارشناسی ارشد دانشگاه پیام‌نور روز گذشته در پایگاه اطلاع‌رسانی سازمان سنجش آموزش کشور منتشر شد. این آزمون ۲۲ آذرماه اسامال در ۱۸۶ کدرشته امتحانی شامل ۱۲۲ کدرشته علوم انسانی، ۲۸ کدرشته علوم پایه، ۲۵ کدرشته فنی‌مهندسی، هشت کدرشته کشاورزی و منابع طبیعی و سه کدرشته هنر برگزار شد.» به گفته مشاور عالی سازمان سنجش آموزش کشور، در این آزمون ۴۷ هزار و ۶۶۸ داوطلب شرکت کردند که از این تعداد ۱۵ هزار و ۲۰۳ نفر در این آزمون پذیرفته شدند. توکلی درباره زمان ثبت‌نام پذیرفته‌شدگان در واحدهای پیام‌نور، گفت: «پذیرفته‌شدگان برای اطلاع دقیق از زمان ثبت‌نام می‌توانند از روز دوشنبه هفتم بهمن‌ماه جاری به سایت دانشگاه پیام‌نور مراجعه کنند.»